

La independència creïble

«Quan una llei parla de doble nacionalitat els partidaris del 'no' tenen elements de judici per decidir si van a votar o no independentment del que diguin els partits del boicot»

Un dels problemes endèmics de la humanitat és la lentitud de la història. Totes les grans transformacions polítiques i socials que avui donem per assolides (el sufragi universal, la igualtat d'homes i dones davant la llei, els drets humans...) estan en vigor des de fa quatre dies, com aquell que diu. Tots els valors que avui representa la nostra més que millorable democràcia occidental han format part de l'imaginari utòpic de generacions. Objectius vistos durant segles com a impossibles pel mateix poble que els anhelava i, sobretot, per les elits de poder que s'hi oposaven. La història ens mostra que, finalment acaba arribant una generació que és capaç de donar forma a la utopia. Arriba un dia que allò que tothom donava per impossible deixa de semblar-ho i, en conseqüència, deixa de ser-ho.

Aquest és justament l'estadi polític i social a la Catalunya de finals d'agost de 2017. A pocs dies ja l'arrencada institucional del referèndum, la certesa del combat jurídic per part de l'Estat no impedeix que la votació de l'1 d'octubre sigui vista com un fet, aquí i a fora, pels defensors de la consulta, pels partidaris de la independència, i per aquells que voldrien seguir a Espanya. L'unionisme també dona senyals de saber inevitable l'autodeterminació de Catalunya, per molt front comú que vulguin exhibir els tres partits que pretenen sostenir el règim polític espanyol de 1978. Més enllà de les consabudes proclames monclovites ("ese referèndum no se va a celebrar"), el cert és la història ha volgut que sigui Mariano Rajoy el polític espanyol que haurà d'afrontar l'autodeterminació de Catalunya, un fet que ni ell mateix ni probablement cap dels responsables polítics catalans i espanyols actuals podia imaginar fa tan sols una vintena d'anys.

Que la celebració del referèndum s'hagi fet creïble a ulls de la ciutadania catalana, de la classe política i de la comunitat internacional (diguin el que diguin les declaracions polítiques o les resolucions del Tribunal Constitucional) vol dir, sobretot, que també s'ha fet creïble la independència. Per primera vegada en la història, tota la societat catalana - la del Sí i la del NO - es troba davant d'unes previsions polítiques defindes amb precisió, en funció de quin sigui el resultat del referèndum. Quan una llei parla de com s'articula el pagament de les pensions de la nova República, o de la doble nacionalitat, els ciutadans partidaris de seguir formant part d'Espanya tenen elements de judici suficients per decidir per ells mateixos si van a votar o no el proper dia 1 d'octubre, independentment del que diguin els partits del boicot: Ciutadans, PSC i Partit Popular.

El "procés" s'acaba i això, objectivament, és una bona notícia. Deixarem enrere la música que, a força d'acords repetitius i d'alguns errors de partitura i d'execució, se'ns havia tornat força esgotadora. L'acta de defunció del processisme la posarà la societat catalana amb la seva resposta a les urnes i al carrer. Sabem que perquè hi hagi urnes també hi ha d'haver mobilització cívica. Podem tenir la certesa, igualment, que caldrà mantenir la mobilització per fer valdre el resultat de la votació. Que ningú no s'extranyi. Són les regles del joc que li han tocat a Catalunya a l'hora d'exercir el dret d'autodeterminació. Qui podia esperar que això, al Regne d'Espanya, fos d'una altra manera?